«Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру жөніндегі облыстық іс-шаралар жоспары аясында қараша айында өткізілетін іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу бойынша 2026–2027 оқу жылына арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

1. Жалпы ережелер

Осы әдістемелік ұсынымдар тәрбие ісі жөніндегі директор орынбасарлары (ТІЖО), сынып жетекшілері және тәлімгерлер үшін әзірленді.

Ұсынымдар «Адал азамат» тәрбие тұжырымдамасын іске асыру аясында жоспарланған іс-шараларды жоспарлауға, дайындауға, өткізуге және қорытындылауға бірыңғай тәсілдерді айқындайды.

2. І-бөлім: «Достық пен келісім заңы» дөңгелек үстелі

Өткізу күні: 2026 жылғы 16 қараша

Форматы: пікірталас алаңы (дөңгелек үстел)

Мақсатты аудитория: 7–9 сынып оқушылары

2.1. Мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: Толерантты ортаны қалыптастыру, этносаралық келісімді нығайту, оқушылар арасында зорлық-зомбылықсыз қарым-қатынас және эмпатия дағдыларын дамыту.

Міндеттері:

Оқушыларды қақтығыстарды сындарлы шешу тәсілдеріне үйрету.Командада жұмыс істеу, өзара көмек және эмоционалдық интеллект дағдыларын дамыту.«Адал азамат» бағдарламасы аясында достық, құрмет және бірлік құндылық бағдарларын қалыптастыру.

2.2. Өткізу бағдарламасы мен алгоритмі

Кіріспе бөлім (10 мин):

Жаттығу: «Достық өрмегі» жаттығуы (қатысушыларға деген тілек/комплимент).

Топта жұмыс істеу ережелерін қабылдау (сенім, белсенді тыңдау, регламент).

Негізгі блок – Дөңгелек үстел (30 мин):

Кейстерді талқылау: Достыққа, өзара қолдауға және буллингтің алдын алуға байланысты нақты мектеп жағдайларын талдау («ДосболLike» жобасымен интеграцияда).

«Сыныптың/мектептің достық кодексі» әзірлеу.

3. ІІ-бөлім: Әлихан Бөкейхановтың 160 жылдығына арналған іс-шара «Әлихан Бөкейханов және Алаш мұрасы» ғылыми-практикалық конференциясы және тарихи квесті

Өткізу мерзімі: қарашаның 3-аптасы

Форматы: Зерттеу жобаларын қорғау, интерактивті тарихи квест

Мақсатты аудитория: 8–11 сынып оқушылары, тарих пәні мұғалімдері

3.1. Мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: «Алаш» қозғалысының көшбасшысы Әлихан Бөкейхановтың өмірі мен қоғамдық-саяси қызметі мысалында өскелең ұрпақты азаматтық-патриоттық тәрбиелеу.

Міндеттері:

Оқушылардың отандық тарих саласындағы оқу-зерттеу қызметін ынталандыру.Алаштың тарихи мұрасына терең бойлау үшін белсенді ойын формаларын (квест-технологиялар) енгізу.Сыни ойлау мен таныстырылым дағдыларын дамытуға ықпал ету.

3.2. Өткізу алгоритмі

1-бөлім: Ғылыми-практикалық конференция (жобаларды қорғау):

Секциялар жұмысы: «Әлихан Бөкейханов – публицист және ғалым», «Алаш мемлекеттік идеялары және қазіргі Қазақстан», «Алаш қозғалысының өлкетану беттері».

Баяндама регламенті: баяндамаға 5–7 минут, сұрақтарға жауап беруге 3 минут.

2-бөлім: «Алаш мұрасы» тарихи квесті:

1-станция «Алаш жылнамасы»: Негізгі даталар мен өмірбаяндық деректерді білу.

2-станция «Баспа сөзі»: Тарихи дереккөздермен және «Қазақ» газетінің мақалаларымен жұмыс.

3-станция «Идеялық манифест»: Алаш қозғалысының бағдарламалық құжаттарын талдау.

4-станция «Жады картасы»: Өңірдегі Алаш қайраткерлері қызметінің географиясы.

3.3. Жобаларды бағалау критерийлері

Критерий	**Ең жоғары балл**
Зерттеудің өзектілігі мен жаңашылдығы	10 балға дейін
Тарихи дереккөздерді талдау тереңдігі	10 балға дейін
Баяндама құрылымының қисындылығы мен нақтылығы	10 балға дейін
Шешендік шеберлік және жауаптардың дәлелділігі	10 балға дейін

4. III-бөлім: Қарағанды облысының 90 жылдығына арналған іс-шара **«Туған өлке тарихы»** өлкетану сағаты

Өткізу мерзімі: қарашаның 4-аптасы

Форматы: Виртуалды экскурсиялар, өлкетану викторинасы

Мақсатты аудитория: 5–11 сынып оқушылары, сынып жетекшілері, мектеп кітапханашылары

4.1. Мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: Туған жерге деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу, Қарағанды облысының тарихи-мәдени және өнеркәсіптік мұрасын насихаттау.

Міндеттері:

Оқушыларды өңірдің қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдерімен таныстыру. Өлкетану жұмысында цифрлық және медиаресурстарды пайдалануды белсендіру («Балалар кітапханасы» жобасы аясында).Оқушылардың өлкетану нысандары мен өңірдің көрнекті тұлғалары туралы білімдерін тексеру және бекіту.

4.2. Өткізу алгоритмі

1-блок: Виртуалды экскурсиялар (25–30 мин):

Облыстың мұражайлары мен ескерткіш орындары бойынша интерактивті 3D-турлар мен бейнеэкскурсияларды көрсету (Кеншілер даңқы мұражайы, ҚарЛАГ, бейнелеу өнері мұражайы, Қарқаралы және Ұлытау табиғи парктері).

Мұғалімнің медиапрезентациямен сүйемелденген әңгімесі.

2-блок: «Сарыарқа білгірлері» интерактивті викторинасы (20 мин):

Онлайн-платформаларды (Kahoot / Quizizz) пайдалана отырып немесе «Өз ойыным» дәстүрлі форматында викторина өткізу.

Сұрақтар санаттары: «Тарих және сәулет», «Көрнекті жерлестер», «География және табиғат», «Индустриалды Қарағанды».

3-блок: Рефлексия және көрме (10 мин):

«Қарағанды облысы – мен өмір сүретін өлке» жедел-газетін немесе менталды картасын рәсімдеу.

5. IV-бөлім: «Ұшқыр ой алаңы» жобасы аясындағы пікірсайыс турнирі

Өткізу мерзімі: қарашаның 3-аптасы

Форматы: Мектепішілік пікірсайыс турнирі

Мақсатты аудитория: 8–11 сынып оқушылары, пікірсайыс клубтарының жетекшілері

5.1. Мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: Оқушы жастардың сыни ойлауын, шешендік өнерін, көпшілік алдында сөйлеу мәдениеті мен азаматтық белсенділігін дамыту.

Міндеттері:

Оқушыларды дәлелдеу, қарсы дәлелдеу және тақырыпты құрылымдық талдау технологияларына үйрету.Командада жұмыс істеу және өркениетті пікірталас жүргізу білігін қалыптастыру.Қоғам дамуының, экологияның, білім берудің және патриотизмнің өзекті мәселелерін талқылау.

5.2. Форматы және қарарлары

Пікірсайыс форматы: Американдық парламенттік формат (АПФ) немесе Карл Поппер форматы (жаңадан бастаушы қатысушылар үшін).

Үлгілі қарарлар:

a. «Бұл палата мәдени және тарихи мұраны сақтау – XXI ғасыр азаматының басты міндеті деп санайды».

b. «Бұл палата цифрлық технологиялар жақын болашақта мектептегі білім беруді түбегейлі өзгертеді деп мәлімдейді».

с. «Бұл палата тәрбие үдерісі мәселелерін шешуде мектептегі өзін-өзі басқарудың рөлін күшейтуді ұсынады» («Таза Қазақстан» және «Заң мен тәртіп» жобалары аясында).

5.3. Төрелік ету критерийлері

Мазмұны	**Балл**
Дәлелдердің тереңдігі, дәлелдеме базасы, фактілер мен статистиканы қолдану	30 балға дейін
Шешендік шеберлік, сөйлеу мәдениеті, пікірсайыс этикетін сақтау	30 балға дейін
Регламентті сақтау, сөйлеудің құрылымы, қарсыластар позициясын тиімді талдау	30 балға дейін